

XVII KONGRES EVS

Rozporządzenie Rady UE 2016/1103 z 24.06.2016 wdrażające wzmocnioną współpracę w dziedzinie jurysdykcji, prawa właściwego oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach dotyczących małżeńskich ustrojów majątkowych i skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich.

Podsumowanie wystąpienia Pana Domenico Damascelli – notariusza i eksperta prawa międzynarodowego.

We Włoszech nowa ustawa zmieniła prawo rodzinne w zakresie związków partnerskich, które dotychczas były pomijane w prawie włoskim. Zmiany te skutkują także w prawie prywatnym międzynarodowym, jednakże zważywszy na fakt, iż nowe rozporządzenia KE (1103 i 1104) wejdą w życie dopiero po 29 stycznia 2019 r., do tej daty we Włoszech obowiązywać będą równoległe dwa systemy prawa prywatnego międzynarodowego.

Pojęcie małżeństwa było przez długi czas zastrzeżone we Włoszech jedynie dla par heteroseksualnych. W myśl zmian zawartych w tej ustawie nastąpiły również zmiany w zakresie prawa prywatnego międzynarodowego. I tak, małżeństwa homoseksualne zawarte poza granicami Włoch uzyskują we Włoszech status związku partnerskiego wtedy, gdy jeden

z partnerów jest Włochem. Co ciekawe małżeństwem mogą pozostać pary homoseksualne, zawierające związek małżeński poza Włochami gdy oboje partnerzy są obcokrajowcami. Zgodnie z nową ustawą również pary heteroseksualne mogą zawrzeć związek partnerski.

W myśl nowej ustawy obowiązywać będzie nowy ustrój majątkowy:

- W małżeństwie, w przypadku, gdy nie ma wspólnego prawa majątkowego, miarodajnym jest prawo kraju, w którym małżonkowie mają główne miejsce zamieszkania.

W przypadku gdy małżonkowie mają możliwość wyboru kraju w oparciu o prawo

którego będzie regulowany ich ustrój majątkowy (np. prawo ojczyście jednego z małżonków, prawo kraju, w którym żyją małżonkowie) muszą oni złożyć stosowne oświadczenie na piśmie zgodnie z ustawą o włoskim notariacie.

- W związku partnerskim – w tym przypadku sprawy majątkowe reguluje prawo państwa, w którym zawarto związek partnerski.

- Homoseksualne związki partnerskie zawarte za granicą – podlegają we Włoszech włoskiemu prawu.

Związek partnerski we Włoszech zawierany jest w obecności urzędnika stanu cywilnego lub notariusza oraz dwóch świadków. Związki partnerskie we Włoszech mogą być zawarte tylko przez pary tej samej płci, przy czym regulacje prawne tych związków są takie same jak dla związków partnerskich heteroseksualnych zawieranych poza granicami Włoch. Nowa ustawa przewiduje także regulacje prawne dotyczące umów zawieranych w tych związkach czyli tzw. kontraktów dotyczących uregulowania prawnego życia obojga partnerów w danym związku.

Od 29 stycznia 2019 wejdą w życie dwa rozporządzenia UE, nie będą one jednak obowiązywać wszystkich państw (np. Polski, która nie podpisała zgody na ich stosowanie). Rozporządzenia te wchodzą w miejsce praw narodowych państw UE, które zgodziły się je stosować. W myśl tych rozporządzeń nie będzie wyboru prawa, będzie jedynie obowiązywać ustawa o wspólnym obywatelstwie małżonków lub prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zamieszkania.

Według KE powinna obowiązywać zasada niezmienności ustroju majątkowego, co oznacza że nie mogą ulegać zmianie ramy prawne odnośnie ustroju małżeńskiego podczas trwania małżeństwa.

W przypadku gdy w trakcie zawierania małżeństwa oboje małżonkowie nie mają wspólnego miejsca zamieszkania, prawem miarodajnym dla nich jest prawo wspólnego obywatelstwa lub prawo państwa, z którym małżonkowie są najbardziej związani.

Ponad to małżonkowie według nowego rozporządzenia (1103) mogą wybrać obowiązujące prawo, może to być prawo ich wspólnego pierwszego miejsca pobytu lub prawo kraju jednego z małżonków, a także prawo kraju, w którym jeden z nich posiada obywatelstwo.

Przy przechodzeniu z odrębności majątkowej do wspólnoty majątkowej potrzebna jest wyraźna zgoda obu małżonków.

Redakcja